

Motion till riksdagen 2011/12:Fi212

av **Sten Bergheden (M)**

Offentlig upphandling av livsmedel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att mat som köps in av svenska offentliga inrättningar bör uppfylla kraven i svensk lagstiftning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka kunskapen om de krav som kan ställas vid upphandling av livsmedel hos upphandlare i kommuner och landsting.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fortsätta utvecklingen av samordning och kompetensstöd vid livsmedelsupphandling hos Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och Miljöstyrningsrådet.

Motivering

Svensk matproduktion och de kvalitetskrav som ingår i den måste bli en naturlig del av offentlig upphandling av livsmedel. Dess värre köper kommuner och andra offentliga verksamheter ofta in utländsk mat utan att ställa krav på att livsmedelsproduktionen uppfyller det svenska regelverket. På sjukhus, skolor och äldreboenden runt om i Sverige är det långt ifrån självklart att det serveras svenskt livsmedel på tallrikarna. Svenska offentliga inrättningar bör därför uppmanas att köpa in mat som uppfyller kraven i svensk lagstiftning.

Upphandlare i kommuner och landsting kan ställa krav på livsmedlens kvalitet, miljökrav och djurskydd. Dess värre är kunskapen om detta alltför låg, vilket varken gynnar kvaliteten på offentlig mat eller svensk livsmedelsproduktion. Kommuner bör ställa mer detaljerade krav på livsmedelsleverantörerna. Detta kräver också uppföljning av att matleveranserna verkligen följer inköpskraven vilka bör samordnas mellan kommuner för att klaras av praktiskt och ekonomiskt. Kommunerna bör även ha aktuella inköpspolicyer.

Fel! Okänt namn på

För detta krävs ökad kunskap. En förbättrad livsmedelsupphandling kan öka kvaliteten på offentlig mat, dessutom skapar det goda förutsättningar för en växande svensk livsmedelsproduktion.

Genom att ställa mer specifika kvalitets-, miljö- och djurskyddskrav öppnar man för fler lokala små och medelstora producenter att delta i upphandlingsprocessen. När livsmedel efterfrågas i stora volymer har mindre leverantörer svårt att lägga anbud. Därför bör man sträva efter att dela upp upphandlingen i mindre delar, t ex en för ägg, en annan för potatis, en tredje för kött osv. Annars ökar risken för att endast ett par stora matleverantörer dominerar marknaden i Sverige, vilket också i sig långsiktigt minskar konkurrensen. Med mer närproducerade livsmedel i offentliga måltider minskar också både kostnader och utsläpp från transporter. Sammantaget bör möjligheten ses över hur man kan öka kunskapen om de krav och specifikationer som kan ställas vid upphandling av livsmedel hos upphandlare i kommuner och landsting.

Det har visat sig att frågorna om att ställa kvalitetskrav och att dela upp upphandlingen i mindre delar ofta diskuteras runt om i kommunerna. Men även om kommunerna ofta arbetar med samma problemställningar saknas kunskap och koordinering. Det är därför viktigt att kommuner dels tittar utanför den egna kommunen, dels tar hjälp av samordningsorgan som SKL samt den kompetens och de råd som Miljöstylningsrådet förfogar över. Samverkan mellan offentliga upphandlare behöver bli bättre i detta sammanhang. Det är därför angeläget att se över möjligheten att fortsätta utvecklingen av samordning av och kompetensstöd vid livsmedelsupphandling hos SKL och Miljöstylningsrådet.

Stockholm den 20 september 2011

Sten Bergheden (M)